

Het IOP in het praktijkonderwijs

De visie van mentoren op het Individueel Ontwikkelplan (IOP) is redelijk positief en de manier waarop zij het IOP gebruiken komt in redelijke tot hoge mate overeen met hoe het bedoeld werd toen het IOP werd ingevoerd. Wel zijn er nog altijd verbeteringen mogelijk, blijkt uit een digitale vragenlijst die is verspreid onder 130 mentoren die werkzaam zijn op verschillende scholen voor praktijkonderwijs in Nederland.

Doelen van het IOP

Gemiddeld vinden mentoren de doelen hiernaast belangrijk tot zeer belangrijk (4.36 van 5).

In de praktijk worden de doelen hiernaast in redelijke tot hoge mate behaald (3.18 van 5).

Een positievere visie op het IOP voorspelt een hogere realisatie van de doelen

1. Kennis, vaardigheden en houdingen ontwikkelen om zelfstandig te kunnen functioneren
2. Zelf bewust keuzes leren maken
3. Eigen identiteit ontwikkelen
4. Motivatie om te leren
5. Verantwoordelijkheid voor eigen leerproces

Gebruik van het IOP

Vaak coachgesprekken met de leerling
Weinig problemen bij het werken met het IOP
Samenwerking met alle betrokkenen verloopt goed
Betrokkenheid van voornamelijk leerling en ouders is hoog

Weinig aandacht aan het IOP tijdens mentorlessen
Weinig afstemming van de inhoud van het IOP met de andere docenten op school
Aandachtspunten zijn het concept en de kwaliteit van het IOP, de uitvoerbaarheid in de praktijk, duidelijke afspraken over de werkwijze en criteria waaraan het IOP moet voldoen

Vooral de samenwerking tussen de leerling, de ouder en de mentor is een belangrijke voorspeller voor de mate waarin de doelen worden gerealiseerd

Typen mentoren

Visie op IOP is negatief, weinig samenwerking met leerling/ouders/collega's, relatief veel problemen

Type 1 (36 mentoren)

Gemiddelde visie op IOP en samenwerking met leerling/ouders/collega's, relatief veel problemen

Type 2 (65 mentoren)

Visie op IOP zeer positief, samenwerking met leerling/ouders/collega's goed, weinig problemen

Type 3 (29 mentoren)

Bij mentoren die weinig problemen ervaren en die positief zijn over het IOP is de kans groter dat de doelen van het IOP gerealiseerd worden

Mogelijkheden voor verbetering

Draagvlak voor het IOP

- Zorg ervoor dat opvattingen van individuele mentoren overeenkomen met die van de school
- Onderzoek of het IOP zoals het nu wordt gebruikt het juiste middel is om de doelen te behalen
- Luister naar problemen waar mentoren tegenaan lopen en los deze samen op
- Houd hierbij in het achterhoofd dat opvattingen en ervaringen altijd met elkaar samenhangen

“Leerling, ouders en school moeten dit breed dragen”
“Meer ruimte voor eigen inbreng”

Een gezamenlijke werkwijze

- Afstemming met andere docenten verbeteren
- Organisatorische problemen oplossen, bijvoorbeeld door een duidelijk format, afspraken over de werkwijze en het formuleren van criteria waaraan het IOP moet voldoen
- Beschikbaar stellen van benodigde middelen, zoals tijd en ruimte voor coachgesprekken

“Duidelijkheid, wat wordt er verwacht?”
“Alle betrokkenen moeten geïnformeerd worden over de opgestelde doelen”

Leerling én ouders betrekken

- Verantwoordelijkheid voor de leerling
- De leerling begrijpt aan welke doelen hij werkt en kan zelf beoordelen hoe de eigen voortgang verloopt
- Ouders op een systematische manier betrekken, bijvoorbeeld door regelmatige IOP-gesprekken

“Leerling meer regisseur laten zijn!”
“Inbreng ouders bij opstellen IOP”

Meer informatie?

Voor vragen over het IOP in het praktijkonderwijs: Dennis Heijns dennis@oqadvies.nl of 06-18909980.

Voor vragen over de onderzoeksprocedure: Vivian van de Pol vivianvandepol@hotmail.com.